Dosarul nr. 21r-2285/2022 *(1-22140893-02-21r-16122022)*
Judecător: Constantin Damaschin

D E C I Z I E
În numele Legii

26 iunie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Igor Mânăscurtă
Judecători: Oxana Robu și Stelian Teleucă
Cu participarea
Procurorului: Oleg Popov
Avocatului: Victor Pavlov

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, *prin teleconferință,* recursul declarat de avocatul Victor Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022 potrivit căreia cererea condamnatului **Brailean ******* cu privire la aplicarea prevederilor art. 7 alin. (1), lit. b) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova" a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, și –

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 28.09.2022 – 18.11.2022;
Instanța de recurs: 16.12.2022 – 26.06.2023;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Victor Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă:

1. La data de 26 septembrie 2022 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a parvenit cererea condamnatului Brailean Maxim cu privire la aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova" a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022* s-a respins cererea condamnatului Brailean Maxim, cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova" a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, ca neîntemeiată.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022 a declarat recurs avocatul Victor Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie cererea cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii nr. 243 din 24.12.2021 în privința condamnatului Brailean Maxim.*

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-potrivit extrasului din procesul-verbal nr. 13 al Ședinţei Comisiei speciale a Penitenciarului nr. 4 - Cricova din 16.09.2022, comisa a decis contra în expedierea materialelor în instanţa de judecată. Drept unic motiv fiind indicat risc de recidivă ridicat. Tot aici este necesar a menţiona că Brailean Maxim este caracterizat pozitiv;

-analizând concluzia comisiei şi studiind dosarul personal al condamnatului constată drept pripită concluzia comisiei speciale, precum şi stabilirea riscului de recidivă ridicat;

-cel puţin este contradictorie concluzia de risc ridicat cu caracterizarea pozitivă. Mai mult, faţă de Brailean Maxim, pe parcursul executării pedepsei, nu au fost aplicate sancţiuni disciplinare, el participând activ la viaţa cotidiană a penitenciarului, fiind implicat în activităţi sociale;

-la fel, concluzia privind riscul de recidivă nu a fost adusă la cunoştinţă separat, pentru a fi posibilă contestarea ei sau solicitarea unei noi evaluări, or, această procedură este prevăzută de cap. IV p. 11 al Ordinului nr. 44 din 18.02.2022 „cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate”.

4. La judecarea recursului, avocatul Victor Pavlov și condamnatul Brailean Maxim au solicitat admiterea recursului în sensul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022.

4.1. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat respingerea recursului declarat de avocatul Victor Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022, ca fiind nefondat.

4.2. Reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 4 - Cricova, fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de recurs nu s-a prezentat, iar cu referire la prevederile art. 447 alin. (1) Cod procedură penală, instanța de recurs a dispus examinarea recursurilor în lipsa acestuia.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursul declarat de avocatul Victor*

Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022, cu casarea integrală a încheierii, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

5.2. În conformitate cu art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală, (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanţa de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate şi cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăţi situaţia apelantului.

La judecarea recursurilor, instanța de recurs a constatat în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală, în afara temeiurilor invocate și cererile formulate de recurent că la judecarea cauzei în instanța de fond au fost admise erori de drept, care nu sunt susceptibile de a fi reparate în procedura de judecare a recursului, fiind imperativ de a fi casată integral încheierea, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

5.3. Din materialele cauzei, instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 decembrie 2021 Brailean Maxim a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/5 alin. (1) Cod Penal și în baza acestei legi prin aplicarea prevederilor art.364/1 alin.(8) Cod de Procedură Penală, i s-a aplicat o pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șase zeci) ore. În conformitate art. 87 Cod Penal s-a înlocuit pedeapsa stabilită în mărime de 160 (una sută șase zeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității cu închisoare pe un termen de 2 (două) luni și 20 (douăzeci) zile cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul prevederilor art. 85 Cod Penal, prin cumulul parțial, s-a adăugat la pedeapsa stabilită în prezenta cauză partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 martie 2017 și i s-a aplicat inculpatului Brailean Maxim o pedeapsă definitivă de 7 (șapte) ani și 1 (una) lună

cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de droguri pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei cu închisoare în penitenciar de tip închis. Termenul ispășirii pedepsei de către Brailean Maxim a fost calculat din data pronunțării sentinței – 09 decembrie 2021 cu includerea în această perioadă a termenului executat al pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 martie 2017 – până în prezent.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2022 recursurile depuse de procurorul Liliana Beșliu și avocatul Alla Pelivaniuc, au fost admise. S-a casat integral sentința din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani privindu-i pe Razincov Valentin și Brailean Maxim, cauza penală fiind rejudecată cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Brailean Maxim a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217/5 alin. (1) Cod Penal și în baza acestei Legi, în temeiul art. 3641 alin. (8) CPP i s-a aplicat pedeapsa 160 (una sută șaizeci) de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Conform art. 85 alin. (1) CP, pentru cumulul de sentințe, la pedeapsa aplicată, care în temeiul art. 87 alin. (1) CP, se determină ca 1 (una) lună și 10 (zece) zile de închisoare, i s-a adăugat integral partea neexecutată a pedepsei, numite prin sentința din 06 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, stabilindu-i pedeapsa definitivă 7 (șapte) ani 1 (una) lună 10 (zece) zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și privarea de dreptul de a exercita funcții legate de droguri pe un termen de 4 (patru) ani, cu calcularea termenul pedepsei cu închisoare din 17 martie 2022, cu includerea în termenul pedepsei executate perioada aflării în stare de arest 25.04.2016 - 17.03.2022.

Totodată, din materialele cauzei se constată că, la data de 16 septembrie 2022 Comisia specială din cadrul Penitenciarului nr. 4 – Cricova a decis de a refuza înaintarea demersului în instanța de judecată pentru aplicarea actului de amnistie în privința condamnatului Brailean Maxim din motivul că, ultimul este evaluat psihologic cu riscul de recidivă ridicat.

5.4. Potrivit art. 469 alin. (1), pct. 15) Cod de Procedură Penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).

În conformitate cu art. 1 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 *„privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”*, (1) Prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5,

7, 8. (2) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – *comisii speciale*), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanţi ai Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Naţional de Probaţiune, precum şi din experţi psihologi judiciari atestaţi. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţiei şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituţia care pune în executare pedeapsa iniţiază demersurile către instanţele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. (4) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar faţă de persoanele inculpate care cad sub incidenţa art.2 alin.(4) – de instanţa de judecată, la faza de judecare a cauzei. (5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror. (6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 *„privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”*, (1) Procesele penale în privinţa infracţiunilor săvârşite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege. (2) Procesul penal în privinţa infracţiunilor uşoare, mai puţin grave şi grave, săvârşite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracţiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. (3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) şi (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. (4) În privinţa persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanţa de judecată, la pronunțarea sentinţei, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată, inculpatul întruneşte criteriile stabilite la art.1 şi nu cade sub incidenţa art.6.

În conformitate cu art. 7 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, (1) Persoanei condamnate la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art.4–6 i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează: b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani.

5.4.1. Din materialele cauzei penale, instanța de recurs reține că, la data de 16 septembrie 2022 Comisia specială din cadrul Penitenciarului nr. 4 – Cricova a decis de a refuza înaintarea demersului în instanța de judecată pentru aplicarea actului de amnistie în privința condamnatului Brailean Maxim din motivul că, ultimul este evaluat psihologic cu riscul de recidivă ridicat.

Conform Raportului de evaluare desper realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, Brailean Maxim a fost caracterizat „pozitiv", are un comportament pozitiv.

Conform certificatului privind aplicarea de sancțiuni disciplinare și măsurilor de stimulare, în privința lui Brailean Maxim au fost aplicata două sancțiuni disciplinare, careva stimulări nu au fost aplicate.

Conform Fișei de evaluare a riscului de recidivă, în privința condamnatului Brailean Maxim a fost stabilit „riscul de recidivă ridicat".

5.4.2. Colegiul Penal reține că, instanța de fond și-a motivat soluția de respingere a cererii condamnatului Brailean Maxim în baza faptului că, „condamnatul Brailean Maxim este evaluat psihologic ca persoana ce prezintă riscul de recidivă „ridicat", iar de către partea petiționară instanței nu au fost prezentate careva argumente, care ar combate concluziile invocate. Or, din materialele cauzei se constată că, Brailean Maxim anterior a fost condamnat, având istoric infracțional, astfel că instanța consideră întemeiată concluzia psihologului privind riscul ridicat de recidivă".

În acest sens, Colegiul Penal reține că, potrivit pct. 3 din Regulamentul-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 44 din 18 februarie 2022, actul de amnistie, ce rezultă din Legea nr. 243/2021, se aplică față de persoanele care execută o pedeapsă penală dacă: a) se încadrează în prevederile art. 3–5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021; b) sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei penale, a perioadei de probațiune sau a termenului de probă; c) sunt evaluate psihologic ca fiind persoane ce prezintă risc de recidivă mediu sau redus.

Totodată, potrivit pct. 53, 55, 57 din Regulamentul-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, psihologul din cadrul instituției penitenciare, urmare parvenirii listei persoanelor care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, în cel mult 10 zile lucrătoare pentru fiecare 10 condamnați, va realiza evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia și fișa de evaluare a riscului de recidivă prevăzute la anexa nr. 6. Rezultatele evaluării riscului de recidivă se prezintă condamnatului pentru informare, fapt consemnat în fișa de evaluare a riscului de recidivă. Fișa de evaluare a riscului de recidivă se prezintă și

se argumentează de către psiholog sau consilierul de probațiune în cadrul ședinței comisiei speciale pentru fiecare condamnat în parte.

Conform anexei nr. 6 al Regulamentului-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, rezultă că, prin „risc ridicat de recidivă" se înțelege predominarea factorilor criminogeni ce condiționează o recădere infracțională; „risc mediu de recidivă" – prezența redusă a factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni, dar prematură pentru diminuarea comportamentelor negative viitoare; „risc redus de recidivă" – prezența redusă sau lipsa factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni și duc la încetarea comportamentelor negative viitoare".

Totodată, potrivit anexei nr. 7 al Regulamentului-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, rezultă trei categorii a nivelului de recidivă și anume, „scăzut", „mediu", „sporit".

5.4.3. Astfel, Colegiul Penal conchide că, materialele administrate de către Instituția Penitenciară sunt divergente, iar la examinarea cererii condamnatului Brailean Maxim privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 instanța de fond nu a elucidat circumstanțele ce vizează personalitatea condamnatului, or, pe de o parte dânsul a fost caracterizat cu calificativul „pozitiv", însă, conform fișei de evaluare a riscului, s-a stabilit riscul de recidivă „ridicat".

În acest, Colegiul Penal atestă că, la caz, urmează a fi administrate probe suplimentare pentru a fi elucidate divergențele stabilite în concluziile membrilor administrației Instituției Penitenciare nr. 4 - Cricova cu privire la comportamentul și personalitatea condamnatului Brailean Maxim.

La etapa judecării recursului, instanța de recurs nu poate purcede la administrarea și aprecierea probelor potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din faptul că, instanța de recurs verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În aceste condiții, instanța de recurs nu poate reține soluția instanței de fond de respingere a cererii condamnatului Brailean Maxim privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova" ca fiind neîntemeiată, în contextul în care, materialele prezentate de către administrația Instituției Penitenciare nr. 4 - Cricova prezintă concluzii divergente cu privire la personalitatea și comportamentul condamnatului pe parcursul executării pedepsei penale, instanța de fond nu a elucidat aceste contradicții, în acest sens, urmând a fi administrate probe suplimentare.

5.5. Ca urmare, instanța de recurs atestă că, erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii integral, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală, cu remiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează *să aprecieze fiecare probă administrată la dosar din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor în raport cu cererea condamnatului Brailean Maxim privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”,* respectiv, să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependenţă de probele acumulate, să pronunţe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

6. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. art. 409 alin. (2), 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va admite recursul declarat de avocatul Victor Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 noiembrie 2022, va casa încheierea integral, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și va dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. art. 409 alin.(2), 437 alin.(4), 449 alin.(1), pct.2), lit. c), 472 CPP al RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău -

D E C I D E:

Recursul declarat de avocatul Victor Pavlov în interesele condamnatului Brailean Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022 potrivit căreia cererea condamnatului **Brailean ******* privind aplicarea pevederilor art.7 alin.(1), lit.b) ale Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX de la proclamarea independenței Republicii Moldova a fost respinsă ca fiind nentemeiată, *se admite, casează integral încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) CPP al RM, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***Igor Mânăscurtă***

Judecător: ***Oxana Robu***

Judecător: ***Stelian Teleucă***